

DECIZIE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Svetlana Filincova, Ala Cobăneanu,
Nadejda Toma și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de către avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici împotriva lui Popovici Ion cu privire la vînzarea bunurilor imobile la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, prin care s-a admis apelul depus de Popovici Ion, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 și s-a emis o hotărîre nouă de respingere a acțiunii

c o n s t a t ă

Prin mandatul nr. 0247871 din 27 mai 2013 avocatul Rusu Victor a fost împuternicit de Popovici Tatiana să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 41).

La 10 aprilie 2014 avocatul Rusu Victor a depus în interesele Tatiane Popovici cerere de chemare în judecată împotriva lui Popovici Ion cu privire la vînzarea bunurilor imobile la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

În motivarea acțiunii avocatul Rusu Victor a indicat că la 02 noiembrie 1991 Popovici Tatiana a încheiat căsătoria cu Popovici Ion.

Din căsătorie soții Popovici Tatiana și Popovici Ion au doi copii, însă la educația și întreținerea lor pîrîtul nu a participat, fapt care a determinat reclamanta să plece peste hotare.

În anul 2008 căsătoria a fost desfăcută nefiind invocate pretenții patrimoniale considerînd că vor soluționa pe cale amiabilă.

Prin hotărîrea judecătoriei Călărași din 10 decembrie 2008 s-au partajat bunurile conform variantei 1 partea 2 a obiectului evaluat din satul Sipotenii, r-nul Călărași conform raportului de expertiză a Oficiului Cadastral Teritorial Călărași din 13 august 2008 cu valoarea estimată la suma de 41204 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 ianuarie 2011 s-a transmis în proprietate Tatiane Popovici ½ cotă-parte ideală din 1,0 din apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, nr. cadastral 0100304.124.01.001.

Deși apartamentul este proprietate comună a Tatiane Popovici și Popovici Ion, doar ultimul se folosește de bun și în urma divorțului creează impedimente în folosirea acestuia de către reclamantă încălcând grav dreptul de proprietate a acesteia.

La 24 mai 2011 Popovici Tatiana a depus plîngere la Comisariatul de Poliție sector Ciocana, mun Chișinău pentru a se instala în apartamentul ce îi aparține.

La 11 iunie 2013 Popovici Ion a fost informat de Popovici Tatiana despre intenția de a vinde cota-parte din bunurile imobile ce îi aparțin comunicînd că în cazul dezacordului de a-i cumpăra cota-parte v-a solicita vînzarea bunului imobil la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute.

Cere avocatul Rusu Victor vînzarea bunului imobil apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, nr. cadastral 0100304.124.01.001 și a bunului imobil nr. cadastral 2541119095 situat în satul Sipoteni, raionul Călărași la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a dispus partajarea bunului imobil apartamentul nr. 1 din str. Vadul lui Vodă, 62, mun. Chișinău nr. cadastral 010030412401001 prin scoaterea la vînzare a bunului și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți deținute.

S-a respins acțiunea în partea partajării bunului imobil constituit din casa de locuit din satul Sipoteni, raionul Călărași nr. cadastral 2541119095 prin vînzarea la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute.

S-a încasat de la Popovici Ion în beneficiul Tatiane Popovici cheltuielile de judecată în mărime de 7460,23 lei (f.d. 72, 76-77).

Prin mandatul nr. 0232934 din 29 mai 2014 avocatul Eni Oleg a fost împuternicit de Popovici Ion să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 52).

La 01 decembrie 2014 avocatul Eni Oleg a depus în interesele lui Popovici Ion apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 (f.d. 80-82).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 29 ianuarie 2015 a admis apelul declarat de avocatul Eni Oleg în interesele lui Popovici Ion, a casat hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 și a emis o hotărîre nouă prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă Popovici Tatiana (f.d. 94-99).

La 09 aprilie 2015 avocatul Rusu Victor a declarat recurs în interesele Tatiane Popovici împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d. 103-105).

În motivarea recursului avocatul Rusu Victor reiterînd circumstanțele pricinii a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și pasibilă de a fi casată, iar hotărîrea primei instanțe menținută.

Menționează că instanța de apel a încălcat normele de drept material și nu a ținut cont că apartamentul nr. 1 din str. Vadul lui Vodă, 62, mun. Chișinău, nr. cadastral 010030412401001 este indivizibil, iar Popovici Ion schimbînd lacătul îi creează Tatiane Popovici impedimente în folosirea bunului proprietate privată a acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2015 recursul declarat de avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici a fost considerat admisibil, fără a fi prejudiciat fondul pricinii.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de avocatul Rusu Victor în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei la 11 februarie 2015 (f. d. 100).

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici la 09 aprilie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii rezultă că la 02 noiembrie 1991 Popovici Tatiana a încheiat căsătoria cu Popovici Ion care a fost desfăcută la 25 noiembrie 2008 (f.d. 31).

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 10 decembrie 2008 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a Tatiane Popovici împotriva lui Popovici Ion, s-au partajat bunurile proprietate comună în devălmășie a soților în cotă-parte ideală cu indicarea încăperilor ce îi revin fiecăruia, s-a încasat de la Popovici Ion în beneficiul Tatiane Popovici cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 1492,72 lei, iar în rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 13-16).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 25 februarie 2009 a admis apelul declarat de Popovici Tatiana, a casat parțial hotărârea judecătorei Călărași din 10 decembrie 2008 în partea respingerii pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de judecată și de asistență juridică și a emis în această parte o hotărâre nouă prin care a încasat de la Popovici Ion în beneficiul Tatiane Popovici cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 1206,91 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei, iar în total 3206, 91 lei menținând în rest hotărârea primei instanțe (f.d. 18-20)

Judecătoria Călărași prin încheierea din 17 iunie 2011 a admis cererea Tatiane Popovici de explicare a hotărîrii Judecătoriei Călărași din 10 decembrie 2008, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2009, explicînd că proprietatea Tatiane Popovici și lui Popovici Ion constituie cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte fiecare din bunul imobil (f.d. 22).

Din extrasul din Registrul bunurilor imobil rezultă că bunul imobil nr. cadastral 2541119095 situat în satul Sipoteni, raionul Călărași aparține cu drept de proprietate Tatiane Popovici și lui Popovici Ion cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte (f.d. 34, 39, 63).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 ianuarie 2011 s-a admis acțiunea Tatiane Popovici, s-a partajat bunul proprietate comună în devălmășie fiind determinat în proprietatea Tatiane Popovici și lui Popovici Ion cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, nr. cadastral 0100304.124.01.001, s-a încasat de la Popovici Ion în beneficiul Tatiane Popovici cheltuielile de judecată în mărime de 2481,91 lei (f.d. 24).

Hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 ianuarie 2011 a devenit definitivă la 17 februarie 2011 (f.d. 32).

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că bunul imobil nr. cadastral 0100304.124.01.001 apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, aparține cu drept de proprietate Tatiane Popovici și lui Popovici Ion cîte $\frac{1}{2}$ cotă-parte (f.d. 33, 39-40, 62).

Popovici Tatiana prin somația din 11 iunie 2013 a propus lui Popovici Ion să cumpere $\frac{1}{2}$ cotă-parte ce îi aparține din apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, nr. cadastral 0100304.124.01.001 comunicîndu-i că în caz de dezacord v-a înainta cerere de chemare în judecată privind vînzarea bunului imobil la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute (f.d. 26).

La 20 mai 2011 Popovici Tatiana s-a adresat cu plîngere la Comisariatul de Poliție sector Ciocana, mun. Chișinău pe faptul creării impedimentelor de către Popovici Ion în folosirea $\frac{1}{2}$ cotă-parte ce îi aparține din apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62, nr. cadastral 0100304.124.01.001 (f.d. 27).

La 10 aprilie 2014 avocatul Rusu Victor a depus în interesele Tatiane Popovici prezenta cerere de chemare în judecată împotriva lui Popovici Ion (f.d. 3-4).

Instanțele judecătorești au pronunțat hotărîrile sus menționate (f.d. 72, 76-77, 94-99).

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și a apreciat arbitrar probele administrate.

Conform art. 315 alin. (1), (2), (3) și (4) Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Dreptul de proprietate este perpetuu.

Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Dreptul de folosință include și libertatea persoanei de a nu folosi bunul. Poate fi instituită prin lege obligația de folosire dacă nefolosirea bunurilor ar contraveni intereselor publice. În acest caz, proprietarul poate fi obligat fie să folosească el însuși bunul ori să-l dea în folosință unor terți în schimbul unei contraprestații corespunzătoare.

Conform art. 320 alin. (2) Codul civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

Instanța de apel eronat a concluzionat că bunul imobil nr. cadastral 0100304.124.01.001 apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62 este posibil de a fi folosit în comun de foștii soți Popovici Tatiana și Popovici Ion ca un bun imobil divizibil.

Avocatul Rusu Victor a declarat că Popovici Tatiana nu poate utiliza cota-parte din apartamentul ce îi aparține cu drept de proprietate și că de întreg bun imobil se folosește Popovici Ion care a schimbat lacătul de la ușa de la intrare.

Avocatul Eni Oleg și Popovici Ion nu au combătut argumentele avocatului Rusu Victor că Tatiana Popovici nu are acces la apartament și că nu se folosește de acesta.

În ședința de judecată a primei instanțe din 16 septembrie 2014 avocatul Rusu Victor acționînd în interesele Tatiane Popovici a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru a negocia posibilitatea unei tranzacții de împăcare cu soluționarea pe cale amiabilă a litigiului (f.d. 65).

Avocatul Eni Oleg reprezentînd interesele lui Popovici Ion a declarat în ședința de judecată a primei instanțe din 16 septembrie 2014 că pîrîtul nu dispune de careva mijloace financiare pentru a achita Tatiane Popovici cota-parte ce îi aparține, dar este disponibil de a accepta oferta (f.d. 64).

Conform art. 354 alin. (1) și (2) Codul civil, coproprietarii pot solicita instanței de judecată excluderea coproprietarului care, prin fapta sa, prin fapta celor cărora le-a cedat folosința bunului ori a celor pentru care este ținut să răspundă, încalcă în mod grav drepturile celorlalți coproprietari.

În cazul prevăzut la alin.(1), coproprietarul este obligat la înstrăinarea cotei sale. În caz de refuz, vînzarea ei silită se dispune prin hotărîre judecătorească.

Conform art. 357 alin. (1), (2) și (3) Codul civil, încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricînd dacă legea, contractul sau hotărîrea judecătorească nu prevede altfel.

Împărțirea poate fi cerută chiar și atunci cînd unul dintre coproprietari a folosit exclusiv bunul, afară de cazul cînd l-a uzucapat, în condițiile legii.

Împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărîre judecătorească.

Conform art. 361 alin. (1) și (2) Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin:

a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sume, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor;

b) vînzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Respectînd prevederile legale citate, prima instanță corect a stabilit circumstanțele pricinii și a aplicat normele de drept material dispunînd ca bunul imobil nr. cadastral 0100304.124.01.001 apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău,

str. Vadul lui Vodă, 62 să fie scos la vânzare, iar prețul obținut să fie distribuit către coproprietari proporțional cotei-părți deținute.

La materialele dosarului nu sunt probe că bunul imobil nr. cadastral 0100304.124.01.001 apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62 este posibil de a fi partajat în natură.

Prin urmare, concluzia instanței de apel că apartamentul nr.1 situat în mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62 este posibil de a fi folosit în comun de foștii soți Popovici Tatiana și Popovici Ion ca un bun imobil divizibil este arbitrară și contrară probelor administrate.

În rest decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe nu se contestă și instanța de recurs consideră inoportun să se expună în partea respingerii pretenției privind vânzarea la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute din casa de locuit din satul Sipoteni, raionul Călărași nr. cadastral 2541119095.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, că hotărîrea primei instanțe este legală, iar soluția adoptată de instanța de apel este contrară normelor de drept material și probelor administrate, că nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. f), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015 și se menține hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Rusu Victor în interesele Tatiane Popovici împotriva lui Popovici Ion cu privire la vânzarea bunurilor imobile la licitație cu distribuirea sumei către proprietari proporțional cotelor-părți deținute și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Ala Cobăneanu

Nadejda Toma

Sveatoslav Moldovan